Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROJECTES PER LA INCLUSIÓ SOCIAL

Coordinació: LLETJOS LLAMBIAS, ENRIC

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

<table>
<tr><td>Denominació</td><td>PROJECTES PER LA INCLUSIÓ SOCIAL</td></tr>
<tr><td>Codi</td><td>100962</td></tr>
<tr><td>Semestre d'impartició</td><td>2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA</td></tr>
<tr><td>Caràcter</td><td>
<table>
<tr><th>Grau/Màster</th><th>Curs</th><th>Caràcter</th><th>Modalitat</th></tr>
<tr><td>Grau en Educació Social</td><td>3</td><td>OBLIGATÒRIA</td><td>Presencial</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Nombre de crèdits assignatura (ECTS)</td><td>6</td></tr>
<tr><td>Tipus d'activitat, crèdits i grups</td><td>
<table>
<tr><th>Tipus d'activitat</th><th>PRAULA</th><th>TEORIA</th></tr>
<tr><td>Nombre de crèdits</td><td>1.8</td><td>4.2</td></tr>
<tr><td>Nombre de grups</td><td>2</td><td>1</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Coordinació</td><td>LLETJOS LLAMBIAS, ENRIC</td></tr>
<tr><td>Departament/s</td><td>PSICOLOGIA</td></tr>
<tr><td>Informació important sobre tractament de dades</td><td>Consulteu aquest enllaç per a més informació.</td></tr>
<tr><td>Idioma/es d'impartició</td><td>Català</td></tr>
</table>

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
LLETJOS LLAMBIAS, ENRIC	enric.lletjos@udl.cat	7,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Expressar de forma argumentada els fonaments de l'educació social.
- Identificar les fases fonamentals per a elaborar programes socioeducatius i la seva posada en pràctica.
- Detectar les necessitats socioeducatives de persones en risc d'exclusió social.
- Avaluar les necessitats de les persones que requereixin treball socioeducatiu
- Determinar els objectius dels projectes partint de els necessitats detectades i de les possibilitats de les persones, vetllant per la seva viabilitat.
- Dissenyar l'aplicació de mètodes i tècniques habituals en la intervenció socioeducativa, especialment pel que fa a les estratègies d'intervenció individualitzada: relació d'ajuda, counseling, conductuals, cognitives, així com les relacionades amb la motivació, l'assertivitat, la negociació de conflictes i la mediació.
- Organitzar els recursos humans i materials utilitzats en la implementació de projectes i serveis socioeducatius.
- Integrar recursos procedents de diferents àmbits relacionats amb l'acció socioeducativa, tant interns de les institucions, com de captació de recursos externs per dur a terme els projectes.
- Aplicar els models d'avaluació als projectes socioeducatius.
- Saber extreure conclusions per a la millora del projecte.
- Aplicar els principals sistemes d'avaluació de la qualitat de la intervenció socioeducativa.
- Elaborar programes d'orientació personal i professional que afavoreixin la inserció sociolaboral i minimitzin els riscs d'exclusió social.
- Dissenyar programes, projectes i serveis socioeducatius en qualsevol àmbit cultural, social i professional.

Competències

- **CG1** Desenvolupar la capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.

- **CG2** Exercir un aprnentatge autònom, adaptació a situacions noves i apertura cap a l'aprenentatge al llarg de la vida i desenvolupament de la creativitat, iniciativa i esperit emprenedor.

- **CG3** Mostrar capacitat per treballar en equip, per conduir i liderar grups, per resoldre conflictes, presa de decisions i desenvolpament d'habilitats per a les relacions interpersonals.

- **CG5** Desenvolupar la capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la infrmació.

- **CT1** Tenir una correcta expressió oral i escrita.

- **CT3** Dominar les TIC.

- **CE4** Analitzar necessitats així com dissenyar, aplicar i avaluar plans, programes, projectes i activitats d'intervenció socioeducativa en contextos diversos.

- **CE5** Saber utilitzar els procediments i tècniques sociopedagògiques per la intervenció, la mediació, l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional, en ordre a la resolució dels seus possibles conflictes.

- **CE9** Dissenyar i dur a terme projectes d'iniciació a la investigació del medi social i institucional en el qual es realitza la intervenció.

Continguts fonamentals de l'assignatura

A: CONDICIONANTS DE LA PRÀCTICA PROFESSIONAL EN L'ATENCIÓ A LES PERSONES.

Posicionament personal

Marc institucional

Model teòric

Pràctica i recursos

Ètica i Deontologia

B: LA PROGRAMACIÓ SOCIOEDUCATIVA INDIVIDUALITZADA

Principis i nivell de programació

Criteris metodològics

Eines de diagnòstic

La redacció d'objectius

La metodologia i les activitats

Eines de control i avaluació

C: L'ASPECTE RELACIONAL DE LA PRÀCTICA SOCIOEDUCATIVA

Conceptes bàsics

Eixos de la relació socioeducativa

L'accés a allò social

Transferència i contratransferència

El vincle en la relació professional

Estratègies d'intervenció

D: LA TUTORIA

Definició i funcions de la tutoria

Conceptes bàsics

Tipus de tutoria

Eines i recursos

E: PRÀCTICA DE PROGRAMACIÓ INDIVIDUAL EN DIFERENTS ÀMBITS

Multiculturalitat

2020-21

Infància i adolescència en risc social

Orientació familiar

Drogodependències

Salut mental

Justícia

Eixos metodològics de l'assignatura

Presencial o on-line (si les circumstàncies de la covid19 ho aconsellen)

• Exposició teòrica de continguts de l'assignatura i transmissió d'informacions i activació de processos cognitius entre els estudiants.

• Pràctiques d'aula: plantejament, anàlisi i resolució de situacions concretes amb el posterior debat i correcció.

• Exposició de treballs: exposicions orals dels estudiants amb suport TIC dels treballs realitzats així com del Projecte.

• Prova escrita per valorar el progrés en l'aprenentatge de l'estudiant.

No presencial

• Estudi dels continguts relacionats amb les classes teòriques i pràctiques.

• Lectures autònomes i/o dirigides amb l'enfocament centrat en els temes objecte d'estudi.

• Treballs en grup: activitats d'aprenentatge autònom de caràcter teòric/pràctic per tal de lliurar-los i/o exposar-los a la classe.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El desenvolupament d'aquests continguts es durà a terme a partir de tres grans eixos, tots tres encarats cap a la capacitació de l'estudiant per al disseny de projectes socioeducatius individualitzats, així com per a la seva posada en pràctica i avaluació.

El primer es durà a terme al llarg de les classes en gran grup on es desenvoluparan continguts en relació al vincle com a eina principal de la relació educativa d'ajuda. També parlarem d'elements que ens ajudin a conèixer, descriure i entendre millor les persones usuàries, amb continguts de psicologia evolutiva, personalitat, i psicopatologia.

Parlarem també de les eines que ens permetin la intervenció individualitzada, de les estratègies metodològiques, així com la tutoria o la necessària intervenció amb les famílies. Per acabar aquest primer apartat, reflexionarem sobre aspectes ètics que sempre cal tenir en compte amb el treball amb persones.

El segon gran eix, seran les lectures crítiques, algunes de les quals s'esmenten més endavant. Aquestes lectures, de les que cada alumne en farà una curta recensió crítica, ajudaran al futur educador/a social a elaborant criteri pedagògic, i permetran realitzar el que serà el treball final de l'assignatura amb major rigor tècnic.

El tercer eix, seran els treballs en petit grup, on s'anirà desenvolupant l'elaboració d'un PEI. Per tant es desenvoluparan continguts en relació a la programació socioeducativa de caire individualitzat que es treballen al grup gran.

LES CLASSES DE GRUP GRAN, D'ACORD A LA SITAUCIÓ D'EXECEPCIONALITAT PROVOCADA PER LA COVID19, ES DURAN A TERME DE MANERA VIRTUAL A TRAVÉS DE L'APLICACIÓ DE VIDEOCONFERÈNCIA DEL CAMPUS. TAMBÉ S'APROFITARÀ AQUESTA APLICACIÓ PER DESENVOLUPAR LES DINÀMIQUES, QUE S'HAURAN D'ADAPTAR A LES POSSIBILITATS QUE ENS OFEREIXIN LES TIC.

ELS GRUPS MITJANS ES FARAN, EN UN PRIMER MOMENT, DE MANERA VIRTUAL TAMBÉ, A L'ESPERA QUE ES PUGUIN FER DE MANERA PRESENCIAL MÉS ENDAVANT, EN ELLS EL PROFESSOR FARÀ EL SEGUIMENT DELS TREBALLS DELS DIFENTS GRUPS PER TAL D'ASSEGURAR L'APLICACIÓ PRÀCTICA DELS CONTINGUTS TREBALLATS EN EL GRUP GRAN I ATENDRÀ ELS DUBTES.

RESTAREM A L'EVOLUCIÓ DE LA PANDÈMIA PER A APLICAR UNA TIPOLOGIA DE SESSIONS O UNA ALTRA. EN TOT CAS, LES DINÀMIQUES S'ANIRAN ADAPTANT A LES POSSIBILITATS QUE TINGUEM.

PEL CORRECTE SEGUIMENT DE LES CLASSES ON LINE. ÉS DEL TOT RECOMANABLE QUE L'ALUMNAT DISPOSI DELS DISPOSITIUS ADEQUATS PER PODER-SE CONNECTAR DE MANERA AUDIOVISUAL.

Sistema d'avaluació

- 20% Treball individual sobre la lectura d'un llibre o article.

    - Resum.
    - Conceptes bàsics.
    - Opinió personal. (Sentiments i emocions que genera a seva lectura. Aplicació a la pràctica socioeducativa. En relació a l'ètica professional, la DPO,...)

  Els aspectes més importants a valorar seràn: Resum: capacitat d'anàlisi i síntesi. Valoració personal: capacitat crítica i propostes innovadores i creatives. Presentació i ús rigorós dels termes estudiats.

  Aquest treball és obligatori i serà entregat l'últim dia de classe abans de setmana santa. Qui no l'entregui tindrà una nota final de NP malgrat hagi aprovat les altres parts de les que consta l'avaluació.

- 30% En equip: Dissenyar un projecte d'acció sociaoeducativa individual.
    - Descriure àmbit escollit.
    - Presentar cas.
    - Descriure persona, client, usuari,... : valoració diagnòstica, necessitats, potencialitats, competències, indicadors de risc, indicadors de protecció, ...
    - Dissenyar el projecte.
    - Auto avaluació grupal i individual.

  Es valorarà: Rigorositat en el plantejament, ús de les eines d'avaluació diagnòstica, estratègies metodològiques i d'avaluació contínua i final, redacció d'objectius, innovació i creativitat en el disseny de la intervenció, foment de la participació de l'usuari, recerca i comprensió de conceptes d'altres disciplines. Pel que fa a la presentació es valoraran els mateixos aspectes que en el treball individual.

  Una primera part del disseny: Situació Actual i Objectius, caldrà presentar-la abans del finals de març, per tal de fer avaluació contínua.

  El treball sencer caldrà presentar-lo abans de mitjans maig

  Aquest treball s'haurà d'aprovar per poder passar l'assignatura. Caldrà treure un 5 sobre 10, per poder fer la mitjana amb la resta de notes. Per tant hi haurà una primera data d'entrega del treball a la que seguirà, si és el cas, una tutoria de revisió a mode d'avaluació contínua i formativa. Els equips que no hagin superat el 5 en la primera data d'entrega, després de la revisió, només podran optar al 5.

  EL DESENVOLUPAMENT D'AQUEST TREBALL S'HAURÀ D'ADAPTAR A LES MESURES DE SEGURETAT QUE ESTIGUIN VIGENTS EN AQUELL MOMENT.

- 50% Prova d'avaluació escrita sobre els continguts.

  Que versarà sobre els continguts desenvolupats al grup gran i que s'han exemplificat a la pràctica. Per poder fer la mitjana amb la resta de treballs, d'aquesta prova s'haurà de treure un mínim de 4, sobre 10. Aquesta prova es durà a terme durant la primera setmana dedicada als exàmens, per tal de poder fer la recuparació, si és el cas, durant la setmana següent.

- Al llarg de les classes es durant a terme una sèrie d'exercicis individuals de reflexió i pràctica que seran entregats al professor. Aquests exercicis, junt amb els exercicis voluntaris de les lectures complementàries, ajudaran a pujar la nota de l'alumne.

  ASPECTES IMPORTANTS:

- ***Les produccions dels alumnes han de ser originals. El plagi o la còpia en una única evidència d'avaluació és motiu suficient suspens de la evidència i pot comportar el suspens de la matèria. El professorat podrà utilitzar les eines i criteris anticòpia i antiplagi que consideri oportuns.***

- *Els treballs que es realitzin en el desenvolupament de la matèria incorporaran sempre una bibliografia i webgrafia dels documents, llibres i/o revistes, d'on provinguin cites, idees,...*
- *Un requisit indispensable és la correcció lingüística i formal en les produccions escrites seguint la guia de treballs que trobareu a http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf*
- *Els treballs amb més de 8 errors ortogràfics o presentats incorrectament es retornaran a l'estudiant perquè faci la correcció. Aquests errors formals repercutiran en 2 punts en la qualificació de la matèria*
- *L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a la modalitat d'avaluació alternativa, Per fer-ho, haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals.*
- *La modalitat d'avaluació alternativa inclou les mateixes tres evidències que la resta de la classe, no poden beneficiar-se dels treballs de reflexiço i pràctica de l'aula. La planificació i seguiment dels treball es farà mitjançant tutories, i la prova escrita es durà a terme amb el grup classe.*

Bibliografia i recursos d'informació

- Ajuriaguerra, J. (1975): *Manual de psiquiatria infantil* Masson Barcelona
- Ajuriaguerra, J; Marcelli, D. (1996) : *Psicopatología del niño* Masson, Barcelona.
- Àlvarez, B. (2003): *Orientación Familiar: Intervención familiar en el àmbito de la diversidad* Sanz y Torres Madrid
- ASEDES (2007): *Documentos profesionalizadores.* Asociación Estatal de Educación Social. Barcelona, 2007
- Baiget, J. (2003): "El somriure socioeducatiu" Revista *Quaderns d'Educació Social*, nº 3
- Bauman, Z. (2007). *Los Retos de la educación en la modernidad líquida*. Gedisa. Barcelona. Pedagogía social txt.
- Bermúdez, J. (1998): *Psicología de la Personalidad* UNED. Madrid.
- Bowlby, J. (1993): *El vinculo afectivo* Paidós Barcelona
- Bowlby, J. (1993): *La separación afectiva* Paidós Barcelona
- Bowlby, J. (1993): *La pérdida afectiva* Paidós Barcelona
- Cabré, V.; Castillo, J.A. (2003) : "Les tensions inherents a l'exercici de la professió" Revista *Educació Social* núm. 23, pp. 45 – 56
- Cantavella, F. (2006): *Desenvolupament i salut mental. El valor de l'atenció en la primera infància* UBe Barcelona
- Cacho Labrador, Xavier; Sánchez-Valverde Visus, Carlos; y Jordi Usurriaga Safont (2014): "Los nombres y los significados de la Educación Social" Revista EDUSO, Número 19. http://www.eduso.net/res/19/articulo/los-nombres-y-los-significados-de-la-educacion-social
- De Codés, Maria; García, Luís(2003): *Orientación educativa en la família y en la escuela*. Dikynson, Madrid.
- Delval, J. (2008): *El desarrollo humano* SigloXXI Madrid
- Dueñas, J. (2012): *Blanques juguen i guanyen, reflexions ètiques d'un Educador Social* Setzevents Editorial, col·lecció Vents del Camí. Girona.
- Echeburúa, E.; de Corral, P. (2006): *Manual de violencia familiar* Siglo XXI Madrid
- Ezpeleta, L. (2005): *Factores de riesgo en psicopatologia del desarrollo* Masson Barcelona
- Feixas, G.; Miró, M.T. (1993): *Aproximaciones a la psicoteràpia* Paidós Barcelona
- Fernández-Pinto, I. i altres (2008): "Empatía; Medidas, teorias y aplicaciones en revisión" Revista *anales de psicologia,* vol.24, núm. 2 (desembre)
- García, L.; Martínez, M. de C. (2003): *Orientación educativa en la familia y en la escuela* Dykimson, Madrid.
- Jolonch, A. (2002): "Educació i infància en risc. Acció i reflexió en l'àmbit social", article en el que l'autora ens presenta el llibre del mateix nom. Revista *Quaderns d'Educació Social*, nº 3
- Lletjós, E; Melción, E; Mulet, X (1997) : "Emmarcament del PEI dins del treball tutorial" dins de les actes de les "*Ies. Jornades Maria Rúbies de recerca i innovació pedagògica"* Publicacions de la UdL.
- Lletjós, E. (2003): "L'aspecte relacional del treball de l'Educador Social", a la revista "Educació Social", núm.

25, setembre/desembre 2003, que edita la Fundació "Pere Tarres" de la Universitat "Ramon Llull".
- Lletjós, E. (2005): "Conceptos básicos sobre la relación entre el educador y el educando en la intervención". A Gavari, E.: *Estrategias para la observación de la práctica educativa* Ramon Areces Madrid.
- Lletjos, E. (2007): "La tutoría, marco de la relación emocional educativa". A Gavari, E.: *Estrategias para la intervención educativa. Prácticum* Ramon Areces Madrid
- Lletjós, E. (2007): "El proyecto educativo individualizado" Gavari, E.: *Estrategias para la intervención educativa. Prácticum* Ramon Areces Madrid.
- Lletjós, E.; Morros, P. (2010): "El què, el com i el per què de la formació continuada de l'educador social". *Quaderns d'Educació Social*. Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. núm. 13, Juliol 2010.
- Lletjós, E. i altres (2010): *Revisió de la Guia d'Avaluació del Testimoni en Violència de Gènere (GAT-VIG-R)* Departament de Justícia Generalitat de Catalunya. Barcelona 2010.
- Lobato, C. (2007): "La supervisión de la pràctica profesional socioeducativa" Revista de psicodidáctica, Vol. 12 Núm. 1, pp. 29-50. Euskal HerrikoUnibertsitatea
- Marcelli, D.; Braconnier, A.(2005): *Psicopatología del adolescente* Masson, Barcelona.
- O'Neill, E. (2003). *Thepractice of professional supervision in social care: Qualitycare for youngpeople, professional supervision for staff.* Journal Européen d'Education Sociale, 4, 2003, FESET.
- Parcerisa, A. (2002): *Didáctica en la educación social. Enseñar y aprenderfuera de la escuela* Editorial Graó, Barcelona
- Redondo, E.; Muñoz, R.; Torres, B.: *Manual de la buena pràctica para la atención residencial a la infancia y adolescència* Ministerio de Trabajo y AA.SS.
- Rodríguez Espinar, S. (1993): *Teoría y práctica de la Orientación Educativa* Barcelona: PPU
- Rojí, M.B. (1994): *La Entrevista Terapèutica: Comunicación e Interacción en Psicoterapia* Cuadernos de la UNED. Madrid.
- Rogers, C.R. (1994) : *El proceso de convertirse en persona* Paidós, Barcelona.
- Romans, M.; Petrus, A.; Trilla, J (2000) : *De profesión educador (a) social* Papeles de Pedagogia, Paidós, Barcelona.
- Rothschild, Babette (2009): *Ayuda para el profesional de la ayuda. Psicofisiología de la fatiga por compasión y del trauma Vicario* Desclée de Brouwer. Bilbao.
- Ruíz, J. A. (2003) : *Psicología de la Personalidad para psicopedagogos* Sanz y Torres. Madrid
- Sala, E (1995) : "La Tutoria como instrumento de personalización de la intervención educativa en medio residencial", comunicació presentada al *"Ier. Congrés Estatal d'Educació Social"* celebrat a Múrcia, l'abril de 1995.
- Spitz, R. (1978): *El primer año de vida del niño* Aguilar Madrid
- Urizar Uribe, M. (2012): "El vínculo afectivo y sus trastornos ". CSMIJ Galdakao Bilbao, 10 de Mayo 2012, el podeu trobar a: http://www.avpap.org/documentos/ bilbao2012/DesarrolloAfectivoAVPap.pdf
- Venceslao, Marta (2020): "Educació social i control. La pandèmia de la COVID-19 com a lent d'augment". *Quaderns d'Educació Social.* Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya. Num. 22 (octubre, 2020), p. 4 - 11.
- VV.AA. (2010): *Revisió de la Guia d'Avaluació del Testimoni en Violència de Gènere (GAT-VIG-R)* Departament de Justícia Generalitat de Catalunya Barcelona

LECTURES COMPLEMENTÀRIES:

- CEESC (2011): *"1er seminari Toni Julià. Reflexió i compromís: Claus per a l'acció socioeducativa".* Grup de treball 1. http://www.seminaritonijulia.org/uploads/6/4/6/5/6465078/i_seminari_toni_julia.pdf

- Bru Pellissa (2005): *Bones pràctiques de projectes d'educadors socials* Full Informatiu CEESC, Desembre 2005

- Bernabeu, J.; Funes, J.; Sànchez, S. (2014): *Adolescència i educació social*. Revista "Quaderns d'Educació Social" núm. 16. Barcelona, desembre 2014. Editada pel CEESC.

- Dueñas, J. (2012): *Blanques juguen i guanyen, reflexions ètiques d'un Educador Social*Setzevents Editorial,

col·lecció Vents del Camí. Girona.

- Rovira Güell, Ester (2014): *L'autisme:la importància de la diferència*. Revista "Quaderns d'Educació Social" núm. 16. Barcelona, desembre 2014. Editada pel CEESC.

- Raquel Cercós (2011): *Toni Julià y el Centro de Formación de Educadores Especializados . La práctica reflexiva.* Revista RES núm. 12